Ч. 133. Субота 27 (14) червня 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостwах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З Ради державної. — Справи парляментарні. — Події в Персиї.

Вчера в ночи палата послів мала покінчити буджетову дискусию, т. є. мала бути вичерпана листа бесідників і покінчені фактичні спростованя, котрих єсть цілий ряд. О годині 10 вечером було записаних ще 14 бесідників, засїданє притягнуло ся до години 1·15 в ночи, а слїдуюче відбуде ся нинї о звичайній порі. Мимо спізненої пори палата була вчера досить повна. З галицких послів промовляли пп.: Ґольд, Стояловский, Марков, Левенштайн і Стогандель. О годинї 3 по полудни перервано засїданє з причини похорону пос. др. Малаховского.

Коло польске збере ся нинї о годинї 7 вечером, аби дальше радити над підвисшенєм податку від горівки. Загально мають пересьвідченє, що горівчаний закон буде полагоджений ще перед фериями і що з 50 корон відвисшеня припаде краям 40 корон. Рівночасно з законом буде ухвалена зміна системи боніфікациї, реформа шинкарских оплат і буде знесений § 5 закона, обмежуючий свободу соймів в установлюваню додатків до податків. Супротив успішних виглядів, які має закон о горівчанім податку, наради парляменту протягнуть ся імовірно до дня 20 липня.

Справа реформи реґуляміну порушена раз президентом сеї комісиї др. Фухсом не сходить з черги, а проволікаюча ся розправа буджетова при звичайно малій участи послів ще більше причиняє ся до зрозуміня потреби тої реформи. В найблизшім часї має бути зроблений почин реформи бодай в части, щоби довести до переміни постанов що до наглих внесень, що до управильненя диет і що до помноженя числа віцепрезидентів. „Deutschnat. Korresp." довідує ся, що без обмеженя свободи опозицийних сторонництв має та зміна бути зроблена. Німецкі сторонництва заявляють ся за тим, щоби уступили різкі суперечности против цїли і духа реґуляміну в письменнім поступованю цїлого т. зв. впливу і у відповідях на інтерпеляциї. Так само мало би бути усунене надужите що до розправ над наглостию внесень, бо досить, щоби промовляли лише внескодавцї, а відтак щоби голосовано над наглостию. Також і про те належало би подбати, щоби правительственні предложені внесеня зараз придїлювано дотичним комісиям до обради. Знесене першого читаня було би значною ощадностию що до часу, а головну вагу мериторичної розправи перенесено би через те до комісиї, бо палата може доперва звітом комісиї бути добре поінформована про предложенє. Належало би отже правительственні предложеня без першого читаня відсилати до комісиї, наколи не буде опору, але опір сей не повинен виходити від одного, як доси, але треба би означити число на 20 — 25 послів. Такі постанови не обнижали би діяльности опозицийних послів, а уможливили би роботу законодатну і вже тим богато зроблено би, коли би таким способом вихісновано час.

Про події в Персиї наспіли такі дальші вісти з Тегерану: Рабунки в домах богатих Персів прибрали страшні розміри. Шах велїв на ново бомбардувати канцелярию парляменту. Богато послів схоронило ся в анґлїйскім посольстві. Коли міністер скарбу і богато духовних глядало охорони в німецкім посольстві, віддалено їх звідтам з заміткою, що їх житю не грозить небезпечність. Президент парляменту Мунтас удав ся до французского посольства. Віцепрезидента парляменту арештовано. Посол Ібрагім Кан убитий. На приказ шаха повішено кількох народних бесїдників. Базари під примусом отворено. Шах видав новий виборчий закон для парляменту. Шах іменував російского полковника козаків войсковим ґубернатором Тегерану.

36)

Артисти і їх штука.

Образки із сучасної і давнїйшої культури.

Після Де Во, Остена і др.

написав К. В.

(Дальше).

На читаючого пса ніхто не звертав уваги. Люди ходили дивити ся на его штуку як на штуку звичайного артиста циркового уважаючи еї за звичайне діло дресури — вправи набутої через довге повторюванє. Нікому й на гадку не приходило, що зьвіря могло та й дійсно вкладало в сю штуку значну а може й всю силу своєї інтелїґенциї розбудженої інтелїґенциєю чоловіка. Треба було аж рахуючого коня пана Остена, щоби звернув увагу людий, специяльно учених, на ту велику інтелїґенцию в зьвірятах, яка може і без сумніву зближає їх до людий. Бо коли людям удало ся освоїти деякі зьвірята, то в тім безперечно не лиш сама заслуга чоловіка; велику ролю грала тут хоч і не у всіх, то певно в значнїйшій части случаїв висока інтелїґенция самих же зьвірят. Люди навіть по части то й признавали, лиш не хотїли на то згодити ся, щоби тота інтелїґенция у зьвірять виступала сьвідомо; еї уважано за несьвідомий прояв і називано інстинктом. Справа ся не порішена ще й нинї, але поступила вже значно наперед як нам то покаже істория рахуючого коня.

Літом 1904 р. викликав в Берлинї при улици Ґрібенова велику дивовижу оґер пруского властителя більшої посілости, пана Остена, прізваний „розумним Івасем" (der kluge Hans), про котрого нїмецкий подорожник Шіллїнґс в листі до конґресу зоольоґів в Берлинї так написав:

„Консеквентній і методичній науцї вже постаршого пана Остена в Берлинї удало ся після педаґоґічних основ і придуманою ним методою довести девяти-лїтного тепер російского рисака в знаню многих початкових наук до степеня 12- або 14 лїтної дитини. Кінь той читає зовсїм добре, захуе знаменито, уміє рахувати дробами і підносить числа до третого степеня, розріжняє великий ряд красок, пізнає особи з фотоґрафій, навіть з дуже малих і не конче удалих, розуміє нїмецку мову і взагалї присвоїв собі таку скількість понятя і уяв, яка зовсїм не відповідає нашим дотеперішним поглядам о духовім житю зьвірят належачих до рода коня. Зьвіря се готове нинї повторити по 24 годинах без похибки на примір войскову звістку як ось: „Неприятель обсадив міст і дорогу" і сказати то за помочию ґеніяльно придуманої мови за помочию знаків. Але кінь той розріжняє ще, що приятне і неприятне, що красне і погане, тепле і студене та богато инших понятий. Він пізнає ся на мельодиях і подає такт, в котрім якийсь музичний утвір написаний, знає поодинокі тони та може їх розпізнати коли ему заграти їх аж до пять рівночасно на клярнетї. Я з кількома ученими, моїми знакомими, переконаний вповні, що той кінь самостійно думає, комбінує, заключає і після того ділає".

Стілько пан Шіллїнґс. Кажуть однак, що зоольоґи насьміяли ся сердечно з того листу і кинули его під стіл. Але берлиньскі ґазети та й многі инші не перестали займати ся тим чудом пана Остена, розписували ся о нім довго і широко, ба, появила ся навіть окрема книжка під заголовком „Рахуючий кінь" і остаточно таки дійшло до того, що зібрала ся комісия учених і заняла ся розслїдами того незвичайного коня, а до чого остаточно дійшла се розкажемо пізнїйше а поки що познакомимо наших читателів трохи близше з „рахуючим конем", котрий головно на сю назву заслужив собі длятого, що рахованє було его найбільшою штукою і найбільше всїх дивувало.

П. Остен, чоловік заживточний і любитель коний постановив був собі переконати ся о скілько коні мають дійстно якусь здібність духову і длятого взяв ся їх учити. Перший кінь котрого Остен учив через вісїм лїт, згинув, а він тодї вибрав собі до науки другого, свого розумного Ганса, котрий звернув его увагу на себе тим, що підняв з землї зубами покришку якоїсь посудини. Наука відбувала ся що дня від 11 до 1 години в полудне на подвірю і довела остаточно до слїдуючого висліду:

Кінь научив ся зовсїм добре рахувати числами від 1 до 100. Тут треба насамперед сказати, що після оповіданя очевидцїв Остен зовсїм не впливав на коня, не давав ему ніяких чи то явних чи тайних знаків при рахованю. Навіть не треба було, щоби він був при тім

Times доносить з Тегерану що шах мав сказати, що рішив ся на ново здобути Персию. Шах мав намір по успокоеню Тегерану рушити на чолї войска на провінцияльні міста перскі і по черзї вигубити в них приклонників конституциї. Побоюють ся з тої причини вибуху домашної війни. Многих арештованих в парляментї послів опозицийних велїв шах поубивати.

Міністер скарбу посол Садик Гасрет і секретар парляменту Мукбер разом з родинами своїми схоронили ся в анґлїйскім посольстві. Шах кождого дня заряджув бомбардоване домів, що находять ся на проскрипцийній листї. Кождий такий дім цїлковито нищить ся і вояки обрабовують его. Заступники ріжних посольств велїли вчера повідомити команданта ґвардиї прибічної, що не хотять зовсїм мішати ся до внутрішних справ, однако що осуджують безнастанні рабунки і убиваня невинних людий і жалїють над тим.

Lokal-Anzeiger доносить з Тегерану: Вчера розпочало ся друге бомбардоване. Дім ґубернатора в Решт знищений; его сина арештовано і віддано шахови. Богато домів розвалено. Деякі доми в европейскій дїльници стрітила та сама доля. Войско стріляло і до ранених.

Н о в и н к и.

Львів, дня 26-го червня 1908.

— **У Є. Е. п. Намістника** з'явила ся вчера депутация шинкарів з провінциї і представила мемориял з цїлим рядом жадань в справі удїленя концесий шинкарских по вигасненю права пропінациї. Є. Е. п. Намістник заявив депутациї, що справою тою яко дуже важною для краю займае ся живо, а предложені ему постуляти розслїдить основно. Не таючи великих трудностий, які суть в тім взглядї, а в наслїдок социяльно-полїтичних борб, навіть серед жидівскої людности, ще стають сильнїйші, Є. Е. п. Намістник прирік депутациї лиш одну річ т. е. старати ся о то, щоби концесиї шинкарскі дістали ся дїйстно тим, котрі фаховим знанем відносин, а передовсїм своїм поведенем дають запоруку що будуть відповідні до своєї задачі.

— **Опіка над дїтьми.** П. Мінїстер скарбу — як зачувати — згодив ся остатними днями на законопроект зладжений мінїстерством судівництва про виховане і опіку над дїтьми (Fürsorgeerziehung). Позаяк лише кілька другорядних квестий становить предмет переговорів між інтересованими мінїстерствами, то мінїстер судівництва буде міг проект сего закона предложити парляментови ще в теперішній сесиї а найпізнїйше на початку осїнної сесиї. Сей законопроект відносить ся до вихованя публичним коштом занедбаних або на небезпеку занедбуваня виставлених недолїтків. Отся виховавча опіка мае бути заряджена через суд, але переводити еї мають краеві комисиї, або через приміщене вихованка при якійсь родинї або в виховавчім заведеню. Отсе виховане творить дїйстне доповнене запропонованих недавно правительством нових норм про карно-судове трактоване молодших осіб. По всїх культурних краях, які через розвиток суспільних відносин е приневолені запобігати зростаючому занедбаню молодїжи, вважае ся опікунче виховане молодїжи найвідповіднїйшим способом до поборюваня зросту числа проступків та для охорони загалу перед збільшенем тягарів, які виринають з дбаня про особи підупавші під взглядом фізичним, умовим і моральним, а через те потребуючі помочи. Уладженя, про які трактуе законопроект, сотворять також для приватної дїяльности нові задачі, бо у нас так само як в Америцї, Анґлії й Нїмеччинї, які йшли на чолї взірцевих уладжень, треба буде при виконаню числити також на співучасть суспільности. Коли обговорюваний тут законопроект буде уладжений, то здїйснить ся одно з найвизначнїйших охоронних заряджень для молодїжи, держави й суспільности.

— **Конкурси.** І. Видїл шкільної Помочи в Самборі розписуе конкурс на префекта для молодїжи в бурсї ім. сьв. Володимира. Видїл рефлектуе лиш на безженного або бездїтного вдівця і дае помешкане і цїле удержане. — II. Шкільна Поміч примістит в бурсї ім. сьв. Володимира 60 учеників, з тих 25 на власний харч за доплатою 3 К, а прочі за доплатою 24 К місячно. Одноразова оплата 2 К на інвентар і 1 К на лїкаря. Поданя вносити до кінця липня до Видїлу Шкільної помочи на руки о. М. Ортиньского, катехита ц. к. учительскої семинариї в Самборі.

— **Курс приготовляючий** до вступного іспиту до рускої ґімназиї в Коломиї отвирае видїл філії Руского тов-а педаґоґічного в Коломиї з днем 15 липня 1908 р. Кошти з тим сполучені: 30 К, за котрі кождий хлопчик одержить совістний надзір, мешкане, харч і поміч в науцї. Зголошувати ся можуть тілько такі хлопчики, що не скінчили 13 лїт. Поданя вносити до заряду Бурси філії руского тов-а педаґоґічного в Коломиї, улиця Франц Йосифа ч. 41.

— **Про заражене носатизною** доносять з Черновець: Першою жертвою зараженя бацилями носатизни став ся др. Франц Люкш, котрого однакож удало ся на стілько виратувати, що ему не грозить утрата житя. За призволенем краевого правительства відвезуть его в окремім ваґонї до Відня на клїнїку проф. Вайксельбавма. Асистент заведеня для розслїдів артикулів поживи Алоїзий Арношт родом з Морави, котрий ледве рік тому оженив ся і канцеліст того заведеня Льонґін Липецкий померли ще того самого дня, коли заразили ся. Ляборант заведеня Василь Марко, котрий також заразив ся носатизною конае. В містї настало занепокоєне, бо знов один із служби в ляборатoриї занедужав. Всї особи, які стикали ся зі службою в ляборатoриї і з зараженими, ізольована.

— **Репертуар львівского руского театру в Вижници.** (Саля в огородї п. Фріста).

В суботу 27 с. м. „Продана наречена", комічна опера в 3 діях Ф. Сметани.

В недїлю 28 с. м. „Маруся Богуславка", побутово-історична драма зі співами і танцями в 4 діях з прольоґом М. Старицкого.

Білети продае в Вижници і Кутах торговля п. Москви. — Початок точно о год. 8 вечером.

— **Дрібні вісти.** Загальні збори краевого Союза господарско-молочарского, скликані на день 29 с. м. відложено на пізнїйше з причини орґанізациї нових молочарских спілок. — Ученики рускої ґімназиї в Перемишли під проводом своїх професорів М. Крушельницкого, О. Целевича і С. Єлюка вибрали ся були дня 14 с. м. на прогульку в гуцульскі гори, а пустившись пішки з Ворохти перейшли шпилї Кічеру, Кукул, були на Говерли, де проф. Целевич давав ґеоґрафічні поясненя, а звидївши жерела Прута вернули по 4-дневній прогульцї через Ворохту назад до Перемишля. Гуцули витали дуже радо молодих вандрівників і гостили в своїх колибах. — З відділу робочого в Сусулові втекло дня 23 с. м. чотирох вязнїв з карного заведеня в Станиславові а то: 25-лїтний Юрий Крецан, 35-лїтний Василь Блїнду, 34-лїтний Міле Ґустович і 26-лїтний Дмитро Журавель. — В Перемишли погиб в суботу дня 26 с. м. в домі дра Келлера, дозорець дому Іван Заґуляк, котрий вечером взяв ся чистити канал. Ледви вліз до каналу, як его убили там троячі ґази. — В будинку львівскої дирекциї полїциї пострілив ся в місци відходовім 19-лїтний Йосиф Апфельбавм, дезертир з маринарки, котрого придержав один з аґентів полїцийних. Житю его не грозить небезпечність. — В Угнові арештовано аґента еміґрацийного Германа Кулїшовера, котрий страшив людий в Коршеві і Тарношинї, Москалями, що будуть палити села і намавляв до еміґрациї. — Панї Олена Подїльска згубила вчера на ул. Личаківскій золотий дамский годинник з золотим ланцушком вартости 200 кор. — П. Роман Гулевич приїхавши вчера рано до Львова дав якомусь хлопакови на двірци два пакунки ручні вартости 46 кор. і казав нести за собою. По дорозї вступив до рускої ґімназиї при ул. Льва Сапіги. Коли вийшов, не було вже нї хлопця нї пакунків

коли кінь рахував. Коневи треба лиш було поставити чоти — прилад уживаний до рахованя або до науки рахунків: десять дротиків а на кождім десять кульочок до пересуваня — а він зараз числив на них: розкладав числа на одиницї і десятки, доповняв числа до 100, додавав і віднимав, множив і дїлив. Відповідь давав в той спосіб, що тілько разів тупнув передною ногою, кілько треба було сказати чисел у відповіди. Отже відповідав на такі задачі: Кілько есть 5 а 3, 9 а 6, 38 а 7? Кілько лишить ся, коли від 9 возьмемо 5, від 18—3, від 35—12? Кілько есть 5 разів 7, 6 разів 3, 9 разів 8? (При таких задачах можна ему було улекшувати рахунок в той спосіб, що ставлено ему питаня як дитинї в школї: Кілько десяток? Кілько одиниць?) — Кілько есть половина з 6, кілько трета часть з 24, кілько осьма часть з 48? Кілько есть квадрат з 5, 3, 6, 4? — Яким числом мусиш 5 помножити, щоби був квадрат з того? Відойми від квадрату з 6 квадрат з 5 і додай до того 4; кілько буде? — Кілько есть $2 \times 15 + 1$? Через яке число дасть ся 28 подїлити? Кінь відповідае: через 2, 4, 7, 14, 28. — Скажи менї непаристі числа. Ти умієш пізнавати непаристі числа? Кінь у відповіди потакуе головою. — Якою частию есть 9 з 36? Яким числом мусив 40 подїлити, щоби 5 дістати? В якім числї містить ся 4 сім разів? З якого числа есть 5 шестою частию? Кілько разів містить ся 3 в 18?

Щоби переконати ся, чи Остен не дае коневи яких знаків при рахованю, то хтось з присутних написав задачу числами на папери так, що Остен того не видів. Коли відтак коневи показано ту карточку, то він відповів зараз зовсїм докладно. На питане, написане на карточцї: $4 + 5 - 3 =$ відповів кінь ногою 6. Хтось написав числа 8 і 5, а показавши коневи карточку спитав, котре з тих чисел есть не паристе? Кінь відповів ногою, що 5. Коли же написано числа 4 і 6 і знов спитано коня, котре з тих чисел есть непаристе, то він покивав головою на знак, що нїяке. Один пан написав таку задачу: $(5 \times 3) - (4 \times 2) = ?$ Кінь подивив ся на карточку і відповів ногою 7. Виходить з того, що кінь умів не лиш рахувати але й читати, значить ся, розпізнавати вартість написаних на папери чисел.

Коли би хтось припускав, що коня вивчено механїчно всїх задах від 1 аж до 100, то се вже хоч би лиш длятого річ неможлива, що таких задач може працї бути множество і годі їх всїх вивчити механїчно не то коня але хоч би й чоловіка, а видко кінь числив не лиш самими т. зв. чистими числами але й прибраними в слова, котрих значінє треба працї зрозуміти. Так поставлено коневи словами слїдуючі задачі:

1) Твій пан мае 8 морков в кишени і стрічае на улици 2 хлопцїв; він дае їм моркви а они дїлять ся ними. Кілько кождий з них дістане? Кінь відповідае ногою: 4. — 2) Я подумав собі якесь число; коли від него возьму 9, то менї лишить ся 3. Яке число подумав я собі? Кінь у відповіди тупае ногою 12 разів. — 3) Твій пан мае в портмонецї 6 марок (корон); видае з того на улици 3 марки. Коли прийшов до дому доложив ще 4 марки, отже кілько мае в портмонетцї? Кінь каже: 7. — 4) Я ішов перед тим на обід і мав в кишени 10 марок. За обід заплатив я 3 марки. На улици стрітив я кравця і дав ему 2 марки. Якуж часть з 20 марок мав я ще в кишени? Нато кінь тупнув чотири рази. — Показуе ся із сего, що „мудрий Ганс" не лиш умів добра рахувати, але й був справдешним Нїмцем, бо розумів все що до него говорено. Цїкава річ, чи був би зрозумів, коли би ему тоті самі задачі поставлено по руски. Що зьвірята впрочім розуміють людску мову, — бодай до якогось степеня, — се працї знае кождий хоч би з того, що кінь зрозуміе дуже добре, коли ему сказати „Гатьта!" і „Вісьта!". Звістно також, що кінь і пес або й корова знають свої імена і очевидно мусять і розуміти, бо скоро їх закликати по імени, зараз обертають ся або й прибігають. Людска мова може отже бути зрозуміла для деяких зьвірят, але щоби аж до того степеня, щоби они могли зрозуміти поставлену їм в тій мові рахункову задачу то се таки річ вельми незвичайна і майже неімовірна. (Дальше буде).

— Річні іспити елевів Музичного Інститута тов. імени М. Лисенька відбули ся перед шкільною комісиєю в днях 20, 22 і 23 с. м. З 84 елевів, що записали ся на науки до іспитутита, виступило в протягу року 9; іспитови піддало ся 67; (9 не зголосило ся до іспиту задля недуги або взглядно скоршого виїзду; ті обовязані піддати ся іспитови з початком вересня, скоро хотять перейти до висшої кляси). В науці гри на фортепяні отримало відзначаючий поступ 12, похвальний 22, вдоволяючий 10, достаточний 4. — В науці гри на скрипці отримало відзначаючий степень 1, похвальний 3, вдоволяючий 4, достаточний 2, недостаточний 1. — В науці сольового співу отримало відзначаючий степень 5, похвальний 3. З 14 елевів, що понадто учащали на науки взглядно обовязкових предметів, именно: теориї і гармониї музики, отримало відзначаючий степець 5, похвальний 6, вдоволяючий 3.

— **Огні.** Сеї ночи вибух огонь в домі при ул. Хоружчини ч. 11 де в партерові помешканю займило ся. Огонь угашено заким ще прибула сторожа пожарна, котра лиш вирубала ще тліючу стелю. Причиною огню була хибна будова стелі. — В місцевости Ціроль в Тироли коло Інсбрука знищив сими днями огонь 164 домів зі всіма будинками господарскими і зі всею знадобою. В полуміни погибли дві особи а чотири попекли ся. Погибло також богато товару. Звиш 1300 осіб остало ся без даху. Шкоду оціняють на мілїон корон, з чого 600.000 корон має виносити асекурация.

— **Кроваве весїлє.** В Сьвятім коло Радимна відбувало ся сими днями весїлє Стефана Дзекури, на котре запрошено також близького сусїда пана молодого Андрія Вархомея. По дорозї з дому молодої до вітця молодого стріляв острими набоями з револьвера паробчак Антін Пукалець. Коли гості станули на порозї хати батька пана молодого хотів Пукалець сю торжественну хвилю особливо добре вбити в память панни молодої і стрілив з револьвера але так необачно, що замість стріляти в гору пострілив і зранив тяжко в плечі стоячого перед ним Андрія Вархомея. Можна собі подумати, як перепудили ся молоді і який переполох настав межи весїльними гостями. Весїле перервано а Вархомея вложено на віз і привезено в ночи до шпиталю. По уділеню єму помочи, єсть надія удержати єго при житю.

— **До П. Т. Приятелїв бідної рускої дїтвори!** За почином щирих приятелїв бідної дїтвори а за щедрою помочию Є. Е. Митрополита Шептицкого повстала в Галичинї перша руска оселя вакацийна для бідних руских дїтий. Вже три роки висилало тов-о „Вакацийних Осель" по кількадесять бідних дївчат на час вакаций на село, аби і они по трудах цїлорічної умової працї серед тяжких обставин і крайної нужди, могли відживити ся і на сьвіжім воздусї хотяй через так короткий час набрати сили до дальшої боротьби житевої. — Доходи тов—а на сю цїль є майже ніякі, зовсім не вистарчаючі, бо жертви протягом року зовсім не напливають, а ті лепти, що Виділ тов-а вижебрає з кінцем року, є так малі, що то Тов-о не може сповнити сеї тяжкої задачі, яку руска суспільність на него наложила. Сотки дїтий і то крайних нуждарів зголошує ся що-річно на оселю, а тов-о з великим жалем мусить відмовити їм своєї помочи. Хто знає, яку вартість має здоровле для чоловіка і хто любить свої дїти, а є щирим патриотом не лише в слові але і в дїлї, той певно не відмовить помочи для тих бідних дїтий, котрі живуть через цїлий рік серед тяжких обставин моральних і материяльних. Нехай і сим бідним нуждарям засияє на хвильку зірка дїточої свободи і щасливої долї. З огляду, що конець року зближає ся, прошу присилати жертви сейчас на адрес проф. Володимир Адриянович, Львів ул. Вірменьска 2. Від Виділу тов. Вакацийних Осель. — О. Бачиньска, предсїдателька. С. Ґерусїньский, секретар.

Телеґрами.

Відень 26 червня. Рада державна. По відчитаню впливів і доконаню доповняючих виборів до комісий приступлено до дальшої дискусиї буджетової. Промавляли соц.-дем. посли Ганніх і Різе, дальше п. Ґінтер а відтак Дашиньский. Інтерпеляциї внесли: пос. Пігуляк в справі неувзглядненя рускої мови деякими польскими урядниками на зелїзницях і пос. Стефаник в справі якоїсь конфіскати.

Петербург 26 червня. Комітет взаїмности славяньскої вже зорґанізував ся і вибрав до заряду: Хомякова, Львова, Маклакова, Шидловского, Петрова-Соловова, Кондакова, Красовского, Мілютіна і Ґротта зпосеред Поляків Олїзара.

Клєрмон-Ферран 26 червня. У фабрицї кавчуку в Воррільон вибух огонь, котрий прибрав величезні розміри. Однак удало ся єго зльокалізувати.

Чікаґо 26 червня. В складі торговлї хемікалїями настав вибух; 5 осіб згинуло а 20 єсть зранених.

Рим 26 червня. З Тегерану доносять, що арештованя послів і горожан та засуджуванє їх на смерть а також і рабунки в місті тревають дальше. Жителї Тегерану суть в безнастаннім страху. Богато осіб втікає до посольств. Міністер скарбу і 4 посли старали ся укритись в італїяньскім посольстві.

Коруня 26 червня. Доси видобуто тіла 23 осіб, котрі згинули підчас катастрофи на корабли „Ляраш". Після послідних вістий було на корабли лиш 59 подорожних і 52 мужа залоги. Брак лиш 38 осіб.

КНИЖКИ
на нагороди шкільности.

Василь В—р: Подорож до краю ліліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот., опр. 70 с.
Стефан Пятка: На прічках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, трете видане, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
О Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвіна, бр. 48 сот, опр. 70 с.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвітів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дївчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилі, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлійскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капцї, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Ґумфрі (з анґлїйского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К
А. Глїбів: Байки, бр. 10 с.
Історпя куска хлїба (з францускего), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплїнґ: В Джунґлях, бр. 1 К, опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповідання, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Гуліверa до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з францускего, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24. „Дзвінка".

Рух поїздів зелїзничих
важний від 1 мая 1908 — після часу середно-европейского.

ПРИМІТКА. Грубі числа означають поспішні поїзди; нічні поїзди означені зьвіздкою (*). Нічна пора числить ся від **6** год. вечером до **5** год. 59 мін. рано.

Приходять до Львова:

З Кракова: **8·40, 2·30, 8·55, 1·30,** 5·50* 7·25, 9·50, 5·45, 9·50*.
„ Ряшева: 1·10.
„ Підволочиск (голов. дворець): 7·20, 12·00, **2·15,** 5·40, 10·30*.
„ Підволочиск (на Підзамче): 7·01, 11·40, **2·00,** 5·15, 10·12*.
„ Черновець: **12·20, 6·40*,** 8·07, **2·05,** 5·57, 9·30*.
„ Коломиї, Жидачева, Потутор: 10·20.
„ Станиславова: 5·40*, 10·05*.
„ Рави і Сокаля: 7·10, 12·40.
„ Яворова: 8·26, 5·00.
„ Самбора: 8·00, 10·30, 2·00, 9·10*.
„ Лавочного, Калуша, Борислава: 7·29, **11·43,** 11·00*.
„ Стрия, Тухлї (від $^{15}/_{6}$ до $^{30}/_{9}$): 3·50.
„ Белзця: 4·50.

Відходять зі Львова:

До Кракова: **7·00*, 12·45*,** 3·50, **8·25,** 8·40, **2·45,** 6·12*, 7·35*, 11·15*.
„ Ряшева: 3·30.
„ Підволочиск (головний дворець): 6·20, 10·40, **2·16,** 7·45*, 11·10*.
„ Підволочиск (з Підзамча): 6·35, 11·03, **12·31,** 8·08*, 11·32*.
„ Черновець: **2·50*,** 6·10, **9·10,** 9·35, **2·33,** 10·38*.
„ Стрия, Дрогобича, Борислава: 11·25*.
„ Рави, Сокаля: 6·14, 7·10*.
„ Яворова: 6·58, 6·30*.
„ Самбора: 6·00, 9·05, 4·00, 10·45*.
„ Коломиї і Жидачева: 6·03*.
„ Перемишля, Хирова: 4·00.
„ Лавочного, Калуша, Дрогобича: 7·30, 2·25, 6·42*.
„ Бельця: 11·05.
„ Станиславова-Ворохти (від $^{1}/_{7}$ до $^{25}/_{7}$): 6·40

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.
До Львова:

З Брухович (від 1 мая до 31 мая) що дня 8·15 рано, 8·20 вечер, в неділї і римо-кат. сьвята 3·27 по полудни і 9·25 вечер; (від 1 червня до 30 червня і від 1 вересня до 30 вересня) що дня 8·15 рано, 3·27 по полудни, 8·20 і 9·35 вечер, в неділї і римо-кат. сьвята 1·45 по полудни, (від 1 липня до 31 серпня) що дня 8·15 рано, 3·27 і 5·30 по полудни, 8·20 і 9·35 вечер, в неділї і римо-кат. сьвята 10·05 перед полуд. і 1 46 по полудни.

З Янова (від 1 мая до 30 вересня що дня) 1·15 по полудни і 9·25 вечер; (від 3 мая до 15 вересня в неділї і римо-кат. сьвята) 10 10 вечер.

Зі Щирця від 28 мая до 13 вересня в неділї і рим.-кат. сьвята 9·58 вечер.

З Любіня від 17 мая до 13 вересня в неділї і рим.-кат. сьвята 11·45 вечер.

Зі Львова:

До Брухович (від 1 мая до 31 мая) що дня 7·20 рано, 3·45 по полудни, в неділї і римо-кат. сьвята 2·30 по полуд. і 8·34 вечер; (від 1 червня до 30 червня і від 1 вересня до 30 вересня) що дня 7·21 рано, 2·30 і 3·45 по полудни, 8·34 вечер, в неділї і римо-кат. сьвята 12·41 по полуд. (від 1 липня до 31 серпня) що дня 7·21 рано, 2·30, 3·45 і 5·50 по полуд., 8·34 вечер, в неділї і римо-кат. сьвята 9·00 перед полуд. 12·41 по полуд.

До Рави рускої 11·35 в ночи (що неділї)

До Янова (від 1 мая до 30 вересня що дня) 9·15 перед полуднем і 3·35 по полудни; (від 3 мая до 15 вересня в неділї і рим. сьвята) 1·35 по полудни.

До Щирця 10·35 перед полуднем (від 28 мая до 13 вересня в неділї і рим. сьвята).

До Любіня 2·15 по полудни (від 17 мая до 13 вересня в неділї і рим. сьвят).

За редакцию відповідає: **Адам Кроховецкий.**

З друкарні В. Ловиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).